

Kommunstyrelsens kontor

Mohammed Khoban

Datum 2019-07-12

Dnr 2019/0043

Till Kommunstyrelsen

Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2019

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar

- 1- Budgetuppföljning för Österåkers kommun per juni månad 2019 godkänns.
- 2- Överlämnar Österåkers kommuns ekonomiska uppföljning per juni 2019 till Kommunfullmäktige för kännedom enligt kommunens ekonomiska styrregler.

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar

- 1- Revidering av investeringsbudget för 2019 godkänns enligt nedan:
  - A- Kommunstyrelsens (Produktionsutskottets) investeringsram höjs från 4 Mkr till 6 Mkr dvs. en höjning med 2 Mkr för Österkärskolans utemiljö.

B- Tekniska nämndens investeringsram sänks från 102 Mkr till 100 Mkr dvs en minskning med 2 Mkr då flera objekt (i första hand Järnvägsparken) har skjutits upp enligt Tekniska nämndens månadsuppföljning per maj 2019. Det är järnvägsparkens budget som sänks från 11,5 Mkr till 9,5 Mkr.

Bakgrund

I enlighet med fastställda rutiner för ekonomiska uppföljningar ska kommunstyrelsens kontor redovisa bokslutsprognos per 2019-12-31 för Österåkers kommun. Kommunens finansiella mål följs upp och avstämningar i förhållande till budget 2019 görs under året. Fokus ska läggas på en säkrare prognos och analys samt uppföljning av åtgärdsplaner för att fortsatt upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Konjunkturläget

Det mesta talar för att svensk ekonomi befinner sig i en avmattningsfas och BNP tillväxten väntas bli lägre de närmaste kvartalen. Trots den relativt starka arbetsmarknaden, och trots att bostadspriserna har stabiliserats, har förtroendeindikatorer för hushållen i Konjunkturbarometern fallit markant sedan hösten 2018. Sammantaget bedöms svensk exportmarknad växa med drygt 3 procent per år framöver, vilket är en svag utveckling ur ett historiskt perspektiv enligt konjunkturinstitutets rapport i juni 2019.

De fasta bruttoinvesteringarna dämpades det första kvartalet i år då framför allt bostadsinvesteringarna utvecklades svagt. Företagens anställningsplaner indikerar att tillväxten i sysselsättningen blir dämpad den närmaste tiden. Arbetslösheten bottnar på 6,3 procent 2019 och vänder svagt uppåt nästa år. Dämpade löneökningar bidrar till att inflationen blir något lägre än 2 procent de närmaste åren.

Riksbanken har i början av juli 2019 lämnat styrränta (minus 0,25) oförändrad och flaggat att räntan kan komma att höja i slutet av året eller i början av nästa år.

Även SKL bedömer att svensk ekonomi nu börjar mattas av. BNP beräknas falla från 2,4 procent 2018 till låga 1,4 procent både 2019 och 2020. Den långa perioden av stigande sysselsättning i Sverige ser därför ut att upphöra. Den bedömda konjunkturavmattningen beräknas gå långsamt och slå igenom med fördröjning på arbetsmarknaden. SKL:s beräkningar bygger i första hand på en svag inhemsk efterfrågetillväxt. Sjunkande bostadsinvesteringar och en svag utveckling för övriga investeringar inom näringslivet är det som framförallt står bakom dämpningen. Blygsam BNP-ökning i Tyskland i år påverkar också den europeiska ekonomin och däribland den svenska ekonomin. SKL räknar med att den hittills långsamma uppgången i löneökningstakten fortsätter kommande år.

Under juni månad har SKL sammanställt kommunernas egna bokslutsprognoser för 2019. Den visar att 110 kommuner räknar med underskott i årets resultat (2018 gick 69 av landskommunen med underskott). Underskottsprognoserna kräver handling så att balanskravet ska uppfyllas enligt kommunallagen

Flera kommuner har under juni månad signalerat ett kärvat ekonomiskt läge som kräver återhållsamhet och prioriteringar under budgetprocessen för 2020. Det blir låg nivå eller ingen generell kompensation för pris- och löneökningar kommande år, men däremot för fler barn i skolan och fler äldre som behöver omsorg.

Läget för Österåkers kommun

Österåker har under flera år i rad visat ett ekonomiskt överskott, reserverat medel för hela pensionsskulden och har nu landets lägsta skattesats. Resultatbudgeten för 2019 uppgår till 10 Mkr. Bokslutsprognosen per juni månad visar inte någon avvikelse jämfört med budget 2019.

Skatteintäkter för budget 2019 har beräknats med betydligt lägre tillväxt än Regeringens bedömning, som presenterats senare än kommunens budget. Budget 2019 beräknar cirka 26 Mkr (motsvarande 640 kr per invånare) lägre skatteintäkter än Skatteverkets utbetalning under 2019. Enligt SKL:s senaste prognos ska skatteintäkter för 2019 blir 594 kr/invånare lägre än Skatteverkets utbetalningar 2019. Kommunens skatteintäkter visar därmed i dagsläget ett överskott om 2 Mkr jämfört med vad som har budgeterats. Utjämningsystem inkl. statsbidrag för 2019 har prognostiserats om ca 0,2 Mkr. I prognosen ingår 1,6 Mkr för äldreomsorg som ska betalas ut senare under hösten 2019 enligt Regeringens vårandringsbudget för 2019.

Kommunens skattekraft ligger på 113,3 enligt senaste uppgift från Skatteverket. Eftersom nivån är lägre än 115 % har kommunen fått bidrag från utjämningsystemet. Budget 2019 har byggts ungefär på samma nivå som 2017. Enligt SCB:s senaste prognos för 2019 blir skattekraften 113%. Skatteverkets utfall för 2018 blir känd i november månad 2019.

Utgångspunkten för budget 2020 och plan 2021-2022 som har presenterats till Kommunfullmäktige under juni 2019 är god.

Som framgår av följande aktuella rankingar har resultat för olika verksamhetsområden utvecklats i Österåkers kommun.

- En av 5 i topp (5.e plats ”Bäst att leva” bland hela landet)
- En av 20 i topp (19.e plats ”Superkommuner” bland storstadskommuner)
- Lärarnas lön är på 8.e plats bland hela landet
- Meritvärde ÅK 9 är på 12.e plats bland hela landet
- Skolresultat (Öppna jämförelse), 7.e plats i länet

Bäst att bo

Tidningen Fokus har under maj 2019 rankat alla Sveriges kommuner och utifrån en samlad bedömning av var det är bäst att leva hamnar Österåker på plats nummer fem i Sverige. Fokus har i sin ranking använt sig av 75 statistiska sammanställningar och större kommunrankningar och utifrån dessa sammanställt hur kommunerna presterar inom nio olika kategorier. Högst rankas Österåker för sitt arbete inom kommunal ekonomi, säkerhet och trygghet samt demografisk utveckling. Men vi får även relativt höga placeringar inom områdena utbildning, arbetsmarknad och demokrati. I föregående års ranking placerade sig Österåker på plats 57, vilket innebär att vi har förbättrat oss med 52 platser i år.

Kommunkompassen i Österåker

Mot bakgrund av de goda förutsättningar som kommunen har, arbetar vi vidare för att bli årets kvalitetskommun år 2021. Det finns idag ett verktyg, ”Kommunkompassen”, som SKL använder för sin utvärdering och analys av kommunernas styrning. Bedömningen görs mot bakgrund av teorier med betoning på mål- och resultatstyrning, decentralisering och medborgar- respektive brukarorientering. Bedömningarna görs med utgångspunkt från åtta huvudområden:

- Offentlig och demokrati
- Tillgänglighet och bemötande
- Politisk styrning och kontroll
- Ledarskap, ansvar och delegation
- Resultat och effektivitet
- Kommunen som arbetsgivare
- Ständiga förbättringar
- Kommunen som samhällsbyggare

För att nå målet att bli Sveriges kvalitetskommun 2021 har kommunen startat ett internt utvecklingsarbete utifrån de ovanstående huvudområdena. Arbetet organiseras i projektform och leds av en strategisk ledningsgrupp bestående av verksamhetsledning och politisk ledning.

Under våren 2019 har SKL genomfört en kommunkompassgranskning som kommer att utgöra ett underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet. Resultatet har presenterats under juni 2019 och är tillgängligt via bl.a. SKL:s hemsida. Kommunen kommer utifrån detta att arbeta vidare med åtgärdsplaner inkl. handlingsplan under hösten 2019.

Följande tre punkter bör planeras och genomföras under hösten 2019:

- A- Modellen "Mål & resultatstyrning" ska kommuniceras och användas på olika nivåer i organisationen
- B- Verkyget "Stratstys" ska användas hos alla förvaltningar
- C- Området "Ständiga förbättringar" (verksamhetsutveckling) ska prioriteras.

Under hösten 2020 gör kommunen en officiell ansökan om att delta i nomineringsprocessen inför 2021 års utmärkelse.

Löneöversyn

Nya avtal för Vårdförbundet har förhandlats. Löneöversynsprocessen för Vårdförbundet på lokalnivå pågår. Alla gällande avtal är nivålösa utom Kommunals avtal (som är prolongerat för 2016-05-01 – 2020-04-30) där utrymmet för 2019 är 540 kronor/medlem. Kommunals avtal innehåller även ett extra utrymme om 0,3% som har fördelats inom gruppen utbildade barnskötare. Ny lön, för de fackliga organisationer som har gällande avtal har betalats ut i april eller i maj månad. Utfallet för löneöversyn, för alla förutom Vårdförbundet, har blivit drygt 2,6% men varierar från 2,3% till 3,0%. Budget för löneöversyn för år 2019 har beräknats till generellt ca 2,5 % fr.o.m. april månad. Personalkostnader för perioden jan- juni 2019 har ökat med 3,3% jämfört med motsvarande period under 2018.

Upphandling

Det finns nyfikenhet och stort intresse från leverantörer och andra intressenter på våra avtalsituationer och upphandlingsenheten hjälper till med att svara på dessa frågor. Samtidigt uppmanas alla chefer att inventera sina utgiftsposter utifrån befintliga/ gällande avtal och när det är aktuellt beställa de upphandlingar som eventuellt behöver göras.

Det är tillåtet göra direktupphandling om kommunen under räkenskapsåret direktupphandlar en viss typ av vara eller tjänst under den så kallade direktupphandlingsgränsen d v s om värdet uppgår till högst 586 907 kronor, inklusive värdet av eventuella options- och förlängningsklausuler. Värdet av direktupphandlingen räknas ut genom att kommunens alla direktupphandlingar av varor eller tjänster av samma slag räknas ihop. Hela avtalets löptid ska räknas med, även om det är längre än ett år. En upphandling får inte delas upp i flera mindre upphandlingar i syfte att komma under direktupphandlingsgränsen.

Flyktingverksamhet

Det finns en överenskommelse om hur utbildningskostnader avseende flyktingverksamhet ska fördelas under 2019. Huvudprincipen är:

- A- Utbildningskostnader för asylsökande finansieras genom bidrag från Migrationsverket (Utbildningsförvaltningen ansvarar för att söka bidrag för alla asylsökande)
- B- Utbildningskostnader för elever som har PUT/TUT och som Socialförvaltningen får schablonbidrag för, finansieras via socialförvaltningen.

För 2019 finns ett antagande hos socialförvaltningen för antal barn och elever inom olika verksamheter (förskola, grundskola, gymnasium, SFI). Detta innebär att Socialnämnden står för utbildningskostnader för totalt 6 600 tkr (5 900 tkr till Gymnasic- och utbildningsnämnden och 600 tkr till Förskole- och grundskolenämnden. Alla berörda nämnder kommer att noggrant följa upp antal barn/elever i förhållande till socialförvaltningens antagande.

Flyktingverksamheten inom Socialnämnden visar ett överskott om 1,8 Mkr, varav 1,3 Mkr för nyanlända och ca 0,5 Mkr för ensamkommande per juni månad. För säkerhets skull har socialförvaltningen inte prognostiserat någon positiv avvikelse vid månadsuppföljning per juni månad.

Under maj 2019 har Regeringen beslutat om ett tillfälligt kommunbidrag på 195 Mkr för ensamkommande unga asylsökande som är över 18 år. Syftet med bidraget är att undvika att ensamkommande unga ska behöva byta skola och flytta från sin vistelsekommun under asylprocessen. Kommunbidraget motsvarar ungefär 86 tkr per ensamkommande ung och för Österåkers kommun innebär det 1 032 tkr enligt Regeringens fördelningsnyckel.

Det finns också en överenskommelse mellan socialförvaltning och kommunstyrelsens förvaltning (Näringsliv) om integrationsarbete för nyanlända. Båda överenskommelser ska utvärderas och redovisas tillsammans med nämndernas budgetförslag för 2020 som kommer att upprättas under augusti 2019.

Befolkningsutveckling

Antal byggda bostäder i snitt har under 2015-2018 varit 421 per år enligt Länsstyrelsens bostadsrapport. Behovet under 2015- 2030 beräknas till ca 350 per år enligt RUF5 2050. Under 2018 har 229 bostäder färdigställts (vara 166 i småhus och 63 flerbostadshus) enligt SCB.

355 nybyggnationer har rapporterats av samhällsbyggnadsförvaltningen. Detta är ca 150 färre bostäder än vad som har prognostiserats för 2018. Kommunens befolkningsprognos har byggts på antal bostadsbyggen som samhällsbyggnadsförvaltning tar fram eller uppdaterar.

Befolkningsutveckling är positiv och uppgår per 30:e juni (prel.) till 45 200 vilket är en ökning med ungefär 370 personer sedan årsskiftet. Detta innebär en ökning med 0,82 % (Rikets motsvarande är cirka 0,5 %).

Kommunens befolkningsprognos för 2019 har beräknats 45 951 personer per 2019-12-31. Med hänsyn till utveckling av antal invånare per juni uppskattas i dagsläget prognosen till 45 600 personer per sista december 2019 och innebär en ökning med cirka 1,7% i förhållande till 2018-12-31. Enligt SCB:s senaste befolkningsprognos (april 2019) växer Sveriges befolkning med knappt 1,1%.

Utveckling av antal invånare inom olika ålderskategorier följs upp löpande för att bevaka ekonomiska konsekvenser för olika nämnder, kommunalskatteintäkter samt utjämningsystemet för kommande år.

Riktade statsbidrag

Förutom olika typer av riktade bidrag för nyanlända/flyktingar beräknas att kommunen under 2019 får cirka 42 Mkr enligt nedan:

- Kommunstyrelsens förvaltning 3,1 Mkr
- Skolförvaltning 4,6 Mkr
- Kultur- och fritidsförvaltning 0,9 Mkr
- Socialförvaltning 1,5 Mkr
- Produktionsförvaltning 32,0 Mkr

Den 10:e april presenterade regeringen 2019 års ekonomiska vårproposition och vårandringsbudget för innevarande år. Nedan sammanfattas några av de större satsningarna:

1- Lärarassistenter inom skola (475 Mkr). Fördelning av statsbidrag för lärarassistenter är inte känd i dagsläget.

2- Förstärkning av statsbidrag för socioekonomiskt utsatta (förstärkning med 321 Mkr). Statsbidrag för att minska segregationen fördelas till 32 större kommuner.

3- Avveckling av två riktade statsbidrag till äldre (Trygghetsvårdar i trygghetsboenden på 200 Mkr och förbättrad personalkontinuitet inom hemtjänst på 110 Mkr). Utöver detta har en förenkling av de 500 Mkr som tidigare avsåg äldreboendegaranti aviserats. Dessa kommer nu i stället betalas ut efter antal äldre i kommunen. För Österåkers del innebär det ca 1,6 Mkr för äldreomsorg.

Respektive nämnd kommer att uppdatera olika typer av statsbidrag tillsammans med månadsuppföljning per oktober månad.

Bokslutsprognos i ekonomisystemet

Enligt KS:s beslut (2018 12 03 § 13:5) ska prognoser för olika verksamheter implementeras i ekonomisystemet på samma nivå som budget fr.o.m. månadsuppföljning per februari 2019. Detta i sin tur kan underlätta analysarbetet med stora avvikelser jämfört med budget och självklart kvalitetssäkra bokslutsprognosen. Genomförandet har påbörjats vid månadsuppföljning per mars och ska utvecklas vid månadsuppföljning per april-juni månad så att aktuella uppgifter om bokslutsprognoser kvalitetssäkras. Än så länge redovisas respektive nämnd med manuella sammanställningar som tidigare.

Sammanfattning av ekonomiskt läge Utfall för perioden januari- juni

Kommunen visar ett positivt resultat för perioden om 12,6 Mkr. Jämfört med budget innebär det en positiv avvikelse med cirka 5,4 Mkr. Det är i första hand vissa centrala poster (oförutsedd och lokaler) som står för den positiva avvikelsen. Nämndernas utfall per juni månad redovisar en negativ avvikelse om ca. 2,8 Mkr jämfört med periodbudget för jan-juni. Det är Vård- och omsorgsnämndens intäkter som visar underskott jämfört med periodbudget. Detta beror på att riktade bidrag inom äldreomsorg har upphört enligt riksdagsbeslut. Hälften av nämnderna (i första hand Socialnämnden) redovisar positiv avvikelse och hälften av nämnderna (i första hand Förskole- och grundskolenämnden) redovisar negativ avvikelse per juni jämfört med budget för motsvarande period.

Produktionsutskottets utfall visar en positiv avvikelse om 3,2 Mkr. Detta är ca 1,4 Mkr lägre än vad som har budgeterats. Skatteintäkter inkl. utjämningsystem, stadsbidrag samt fastighetsavgifter visar inte på någon större avvikelse jämfört med budget. Verksamhetens nettokostnader per juni har ökat med cirka 3 % jämfört med juni månad 2018.

Bokslutsprognos per december

Resultatbudgeten för 2019 uppgår till 10 Mkr. Bokslutsprognosen per juni månad visar inte någon avvikelse jämfört med budget 2019. Nämndernas bokslutsprognoser har försämrats med 4 Mkr mellan mars och juni 2019. Detta hänvisas i första hand till gymnasieverksamhet inom Gymnasie- och vuxenutbildning. Bokslutsprognosen per juni månad som helhet har inte förändrats jämfört med tidigare månadsuppföljningar per februari-maj månad.

Nämndernas bokslutsprognos (exkl. PU) pekar på en negativ avvikelse om 6 Mkr jämfört med vad som har budgeterats. Det är äldreomsorg inom Vård- och omsorg som har prognostiserats ett underskott om 4,5 Mkr i förhållande till budgeten. Antal äldre över 80 år har blivit fler än vad man har budgeterat för 2019 (inflyttade över 80 år har under hösten 2018 varit fler än beräknat). Vård- och omsorgsnämnden har vidtagit åtgärdsplaner för att minska underskottet. Gymnasieverksamhet inom Gymnasie- och vuxenutbildning har också prognostiserat ett underskott om ca 3 Mkr. Utbildningsförvaltningen arbetar vidare med djupare analys samt eventuell åtgärdsplaner och redovisar vid delårsbokslutet per augusti. Socialnämnden redovisar ett överskott om 1 Mkr, vilket beror på lägre utbetalning för ekonomiskt bistånd. Kultur- och fritidsnämnden redovisar också ett överskott på 0,5 Mkr till följd av lägre hyreskostnader för friidrottsanläggning jämfört med budgeten.

Rubrik	Mars	Juni
KF	0	0
KS	0	0
KFN	0,5	0,5
FGN	0	0
GVN	0	-3,0
VON	-2,5	-4,5
BN	0	0
TN	0	0
MHN	0	0
SN	0	1,0
Summa nämnder	-2,0	-6,0
Centrala poster	14,5	19,5
Summa. Inkl. centrala poster	12,5	13,5
PS	-12,5	-13,5
Summa kommunen	0	0

Prognossäkerheten för vissa nämnder har varit låga efter 5 månader (t.o.m. maj månad). Därför har Produktionsutskottet, Vård- och omsorgsnämnden, Förskole- och skolnämnden, Gymnasie- och vuxennämnden samt Tekniska nämnden anmodats att kvalitetssäkra bokslutsprognoser tillsammans med eventuella åtgärdsplaner för att kunna hålla budget i balans enligt kommunens styrregler.

Vid månadsuppföljning per juni månad saknas dels analyser för vissa negativa avvikelser jämfört med budget och dels åtgärdsplaner för ekonomi i balans enligt kommunens ekonomiska styrregler. Berörda förvaltningar har fått i uppdrag att analysera stora avvikelser mot budget, att vidta åtgärder, samt att bokslutsprognoser kvalitetssäkras vid delårsbokslutet per augusti.

Det är av väsentlig betydelse att respektive nämnd kan fastställa sin budget så tidigt som möjligt efter KF:s beslut. Detta för att dels underlätta planering av verksamheten och dels för att kvalitetssäkra bokslutsprognosen. Alla förvaltningar ska lämna säkrare bokslutsprognoser som ska läggas in i ekonomisystemet.

Kommunfullmäktige har fastställt en modell för mål- och resultatstyrning ur medborgarperspektiv. I modellens sex olika delar ingår uppföljning och analys med fokus på resultat. För att kvalitetssäkra målstyrningen och öka prognossäkerheten ska modellen kommuniceras i organisationen åtminstone på enhetschefsnivå och helst på medarbetarnivå.

Centrala poster prognostiserar en positiv avvikelse om 19,5 Mkr jämfört med budget. Detta förklaras i första hand av ökade intäkter från markförsäljning (9 Mkr avseende del av Höjdvägen, Tråsättra Hagbyäng samt högre belopp för Valsjöskogen) och vissa centrala poster som lokaler (6.6 mkr). Skatteintäkter visar ett överskott om 2 Mkr jämfört med budgeten.

Utjämningsystem inkl. statsbidrag visar inte någon större avvikelse jämfört med budget. Hänsyn har tagits till både 1,6 Mkr för äldreomsorg enligt Regeringens vårandringsbudget och avveckling av stadsbidrag från Boverket som inte varit känd under budgetprocessen för 2019.

Regleringsposten för pensionskostnaden har i dagsläget prognostiserats negativ avvikelse om 7,0 Mkr beroende på i första hand ökade kostnader för förmånsbestämda avseende höginkomsttagare enligt KPA:s beräkningsunderlag och kan finansieras av posten oförutsedd.

Produktionsutskottet prognos visar en negativ avvikelse om -11,0 Mkr. Detta är ungefär på samma nivå som tidigare månadsuppföljningar under 2019. Produktionens budget för 2019 har beräknats med 2,5 Mkr för 2019 för att återhämta en del av ackumulerade underskott under de tre senaste åren enligt KF:s beslut. Detta är viktigt ur konkurrensneutralitets-perspektiv. Då blir den negativa avvikelsen 13,5 Mkr jämfört med budget 2109.

Kvaliteten på Produktionsförvaltningens internbudget ska förbättras och internbudget på enhetsnivå ska tydliggöras innan verksamhetsåret börjar. Pengen för olika verksamhetsområden är i princip kända redan under oktober månad när Kommunstyrelsen hanterar budgetförslaget till Kommunfullmäktige.

I ”Tillämpningsanvisning avseende produktionsutskottets styrregler” som har uppdaterats och fastställts av Kommunfullmäktige, framgår bl.a.

- Produktionsutskottet ska fastställa budget för resultatenheterna
- Produktionsutskottet ansvarar för att uppföljning av verksamheten sker månatligen på enhetsnivå. Uppföljningen ska omfatta prestationer, kvalitet, personal och ekonomi.
- Vid större avvikelser ansvarar Produktionsutskottet för att åtgärder vidtas och handlingsplaner upprättas i syfte att komma till rätta med avvikelserna.
- Produktionsutskottet ansvarar för hur över- och underskott på de olika enheterna ska hanteras i bokslutet
- Som huvudprincip gäller att alla över/underskott tas med till kommande år. De redovisas som förändring av respektive resultatenhets egna kapital.

Resultatenheterna har avsatt totalt 3,9 % i snitt för gemensamma kostnader inkl. kostnader för behovsstyrd administration. 3,9% motsvarar ca 40 Mkr. Utöver 3,9 % har kostnader för elevhälsa på ca 17 Mkr (1,8 %) budgeterats centralt. Inför månadsuppföljning per april månad har drygt 14 Mkr av centrala poster frigjorts till resultatenheter jämfört med februari månadsuppföljning. Bruttobudget inkl. interna poster för Produktionsutskottet motsvarar 1 093,4 Mkr enligt produktionsförvaltningens uppgifter.

Som framgår av nedanstående tabell visar bokslutsprognosen för skolor (grundskolor och Komvux), äldreomsorg (Solskiftets äldre boende, Ljusterös hemtjänst) samt vissa verksamheter inom LSS en negativ avvikelse. Produktionsförvaltningen ska återkomma med djupare analys och säkrade bokslutsprognoser för respektive enhet samt lämpliga åtgärdsplaner vid delärsbokslutet per augusti månad.

Verksamhet 2019	Budget Brutto	Prognos Avvikelse
Förskolor	182,4	0
Skolor	561,4	-4,8
Sport och fritid	44,7	0
Äldreomsorg	46,6	-7,3
Funktionsnedsättning	161,1	-2,9
Måltid	39,6	0
Staben inkl. elevhälsa	54,9	0,5
Budget	2,5	0
Totalt	1 093,4	-13,5

Vid Kommunstyrelsens sammanträde (KS 2019 03-18 § 4:12) fanns fyra olika uppdrag rörande produktionsförvaltningens verksamheter. Nedan ser man respektive uppdrag tillsammans med kommentarer som beskriver nuläget för respektive uppdrag

- Kommundirektören får i uppdrag att uppdatera ”Styrmodells principer för beställar- och utförarorganisationen” med hänsyn till införande av Produktionsutskott i stället för Produktionsstyrelsen.

Tillämpningsanvisning avseende produktionsutskottets styrregler har framtagits och ingår i Kommunfullmäktiges handlingar den 2019-05-13.

Produktionschefen har fått fyra följande uppdrag

- Frigöra 10 Mkr till resultatenheter för att eliminera prognostiserat underskott under 2019 (dels via staben och dels via decentralisering av samlade belopp centralt hos staben). Detta ska genomföras omgående och rapporteras vid månadsuppföljning per mars och april.

En arbetsgrupp bestående av kommundirektör, budget- och kvalitetschef samt produktionschef har bildats. Förstärkning av controller har prioriterats t.o.m. sista juni. Medel som tidigare har hanterats centralt på förvaltningens stab har setts över.

Stabens omsättning har reducerats fr. 99 Mkr (februari månad) till 60 Mkr (juni månad). I stabens omsättning på 60Mkr ingår medel på ca 17 Mkr för elevhälsa och än så länge fungerar som ”Köp och sälj”.

I praktiken har ca 14 Mkr identifierats och ska hanteras direkt av resultatenheter. Effekten av decentralisering redovisas enligt nedan:

Förskola	2 Mkr
Grundskola	7,0 Mkr (varav 2,5 Mkr för elevhälsa)
Gym, Komvux	1,3 Mkr (varav 0,4 Mkr för elevhälsa)
Äldreomsorg	1,4 Mkr
Funktionsnedsättning	1,4 Mkr
Måltid	0,4 Mkr
Kultur- och fritid	0,4 Mkr

Ca 7,4 Mkr av 14 Mkr avser grundskola och har fördelats enligt nedan:

Ljusterö/Kulla	357
Skärgårdsstadsskolan	605
Åkerstorpskolan	-6
Sjökarbyskolan	814
Solskiftesskolan	796
Röllingbyskolan	-192
Söraskolan	2 634
Österskärsskolan	429
Tråsättraskolan	618
Margretelundsskolan	1 036
Bergsättraskolan	132
Rydbo skola	169
Övrigt (modersmål mm)	-426
Summa	6 966

Det finns utrymme för effektiviseringar på staben inkl. elevhälsa så att cirka 4-6 Mkr kan frigöras ytterligare till olika resultatenheter. Detta arbete pågår och kommer att rapporteras läget vid delårsboks slutet.

Produktionsförvaltningen planerar att från halvårsskiftet minska kostnader för administration genom att arbetet med statsbidrag flyttas till verksamhetschef/controller. Från 2020 planeras processerna kring val till förskola och grundskola effektiviseras genom digitalisering. Sammantaget beräknas dessa åtgärder kunna ge en effekt på ca 2,0 årsarbetare.

Centralisering av elevhälsovård som har införts inför 2019, har letts till högre administrationskostnader. Naturligtvis ska synpunkter från skolinspektionen beakta och samordning mellan olika rektorer/ skolor behövs via verksamhetschef. Fördelar för decentralisering av elevhälsa kan vara enligt bl.a. följande punkter:

- 1- Rektorer känner väl behovet och kan planera jobbet för personal (elevhälsa)
- 2- Personal för elevhälsa bör vara nära elever och rektor
- 3- Rektor bör organisera för elevhälsa i samband med ekonomiska medel som är tillgänglig
- 4- Lägre kostnader för administration och högre till kärnverksamhet även inom elevhälsa

- Månadsuppföljning ska ske enligt styrprinciperna för att kvalitetssäkra bokslutsprognoser via analys (Ekonomi, prestation, kvalitet).

Produktionsförvaltningen arbetar vidare med detta uppdrag. Månadsuppföljningar ska förbättras successivt så att månadsuppföljning per maj-juni görs enligt uppdraget.

- Utredda kostnadsutveckling inom förskola och skola i samråd med budget och kvalitetsenheten. (Andel av omsättning gällande adm. inkl. rektor, biträdande rektor, andel av omsättning för undervisning i skola, andel av förskolepengen som används till personal som arbetar direkt med barn i förskola).

Produktionsförvaltningen bör redovisa ovanstående uppgifter senast tillsammans med delårsbokslutet per augusti 2019.

- Utredda effekten av politiska satsningar under de åtta senaste åren, i samråd med budget och kvalitetsenheten (Hur har medel använts och används samt Hur kan medel användas bättre?).

Produktionsförvaltningen bör redovisa ovanstående uppgifter senast september/ oktober 2019.

Investeringar

Investeringsutgifter för budget 2019 uppgår till 135,8 Mkr. Detta fördelas Tekniska nämnden (127,8 Mkr), Produktionsutskott (4 Mkr samt IT inom Kommunstyrelsen (4 Mkr). På inkomstsidan har för Tekniska nämnden budgeterats 25,8 Mkr. Investeringar redovisas på projektnivå enligt kommunens ekonomiska styrregler.

Bokslutsprognosen för investering (netto) pekar på en positiv avvikelse om 9,6 Mkr i förhållande till budgeten. Utgifter visar en negativ avvikelse om 8,9 Mkr som täcks av motsvarande ökade stadsbidrag för projektet ”Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning”. (både utgifter och inkomster har ökat med 22 Mkr för detta projekt).

Enligt kommunfullmäktiges beslut redovisas investeringar på projektnivå enligt bilaga 4. Stora avvikelser kommer att rapporteras till Kommunstyrelsen för ev. ombudgetering mellan olika projekt. Revidering av budget avseende projektet ”Skate- cykel- och ungdomspark” på 500 tkr har gjorts mot reparation av konstgräsplan på Röllingby.

Som framgår av sammanställningen finns det stora avvikelser mellan olika projekt

- Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning (budget för utgifter 26 Mkr och prognos 48 Mkr. Budget för inkomst 13 Mkr och prognos 35 Mkr)
  - Åkersberga station (budget 3 Mkr och prognos 0,2 Mkr)
  - Strandängarna Svinninge (budget 2 Mkr och prognos 0,7 Mkr)
  - Järnvägsparken (budget 11,5 Mkr och prognos 2 Mkr)
-
- Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning

Projektet har tidigare lagts och betalplanen avseende stadsbidrag har justerats. Det är Trafikverket via SL som står för medfinansiering. Budget för utgifter 26 Mkr och prognos 48 Mkr. Budget för inkomst 13 Mkr och prognos 35 Mkr. Nettobudgeten som är 13 Mkr är oförändrad.

- Åkersberga station

På grund av försening av färdigställande av SL:s projekt kommer utgifter att skjutas till 2020. Budget 3 Mkr och prognos 0,2 Mkr

- Strandängarna Svinninge

LONA projektet avslutar i juni 2019. Delmomenten fyra av projektet har utgått i projektet och kommer inte det slutliga bidraget från Länsstyrelsen betalas ut. Budget 2 Mkr och prognos 0,7 Mkr

- Järnvägsparken

Projektet Järnvägsparken har skjutit upp på grund av försening av färdigställande av SL/Trafikförvaltningens projekt ombyggnationen av Åkersberga station. Detta innebär att en stor del av utgifter och inkomster kommer att skjutas till 2020 och 2021. Därför visar en positiv avvikelse under 2019 på utgifter +9,5 och negativ avvikelse på inkomster -4,5 (nettoeffekten på bokslutsprognosen blir 5 Mkr).

Utöver investeringsutgifter finns **investeringsinkomster** om 25,8 Mkr budgeterade för 2019 inom Tekniska nämnden Bokslutsprognosen för investeringsinkomster visar en positiv avvikelse om drygt 18,5 Mkr jämfört med budget 2019. Detta beror i första hand stadsbidrag avseende medfinansiering av projektet ”Järnvägsbro Rallarvägen- planskild korsning” på 22 Mkr som kan täcka motsvarande utgifter för samma projekt. Inkomster för projektet Järnvägsparken på 4,5 Mkr har skjutits upp till 2020 och blir negativ avvikelse med motsvarande belopp under 2019 jämfört med vad som har budgeterats.

Revidering av investeringsbudget för 2019

För att anpassa skollokaler till verksamhetens behov har Österskärsskolan under en tid genomgått en om- och tillbyggnation som nu är i ett avslutande skede. Även avlämningsplatsen har byggts om för att möjliggöra en säkrare och mer funktionell trafiksituation för eleverna på skolan. När ombyggnationen är klar kommer de inhyrda paviljongerna som stått på skolan en längre tid att tas bort och marken kommer att återställas. Dock så finns det även ytterligare behov av åtgärder för att skapa en modern och funktionell skolgård och därmed en ändamålsenlig skolmiljö i sin helhet.

I ett samarbete mellan kommunen och fastighetsägaren har av ovanstående anledning ett förslag framtagits för att utveckla dagens skolgård i syfte att på ett kostnadseffektivt sätt kunna uppnå och stödja en modern pedagogik som gynnar elevernas behov av rörelse och lärande både under och efter skoltid. Förslaget bygger på åtgärder som medför möjligheter för eleverna att bl.a. utveckla rörelsemoment så som snurra och balansera men också en större yta i konstgräs som gynnar lek och spel. Ytan avses också kunna användas i olika utepedagogiska moment i undervisningen.

Investeringsbehov har uppskattats till ca 3 Mkr och omfattas i första hand en konstgräsyta med möjlighet till sportaktivitet samt ny lekutrustning för balans och klättring med fallunderlag. Utöver detta kommer även uppmålning av linjer ske för olika spel samt förhoppningsvis även åtgärder för att skapa fler sittmöjligheter. 1 Mkr finansieras direkt av Armada och 2 Mkr finansieras av kommunens investeringsbudget för 2019. Som framgår av bilaga 4 visar bokslutsprognosen för 2019 ett överskott om 9,6 Mkr på grund av vissa projekt inom Tekniska nämnden skjutits upp. Med hänsyn till behovet i Österskär skolans utemiljö och konkurrensneutralitet föreslås att Produktionsutskottets investeringsbudget för 2019 justeras upp från 4 Mkr till 6 Mkr.

Paviljongerna kommer att tas bort under julimånad 2019 då behovet av de ej längre finns samt bygglov går ut. Hyreskostnaden för paviljongerna har varit nästan 1,4 mkr/år.

Finansiella tillgångar

Placering av medel på 130 Mkr har gjorts enligt kommunens policy för förvaltning av pensionsmedel. Detta klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp – och försäljning. Ca. 53% av medlen placeras inom nominella räntepapper, ca. 4% real ränteobligationer samt ca 42% inom aktierelaterade instrument. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde på cirka 179,7 Mkr (ca 11 Mkr högre än IB för 2019).

För bevakning och rapportering av pensionsportföljen samarbetar kommunen med Söderberg & Parterna Placeringsrådgivning AB. En särskild rapport från Söderberg & parterna bifogas som bilaga 5.

Överlikviditet på 300 Mkr har under 2014 placerat med hänsyn till KF:s policy för överlikviditet. Ytterligare 100 tkr har också placerat inför årsredovisning 2017. Cirka 72 % av medlen placeras inom nominella räntepapper och cirka 27 % inom strukturerade instrument med kapitalgaranti.

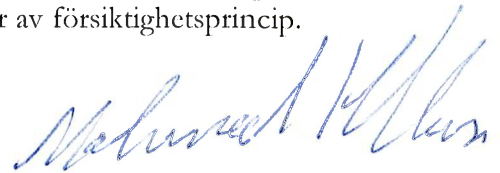
Marknadsvärdet på tillgångarna per 2019-06-30 är 434,6 Mkr. Detta är ca 13 Mkr högre än årsredovisning 2018 (IB 2019). En särskild rapport från Söderberg & parterna bifogas som bilaga 5. Kommunens likvida medel vid årets början för 2019 var ca 135 Mkr. Detta ligger på bankkonto utan ränteintäkter med hänsyn till Sveriges reporänta på – 0,25 procent. Det bedöms inte att finnas möjligheter att placera ytterligare i dagsläget. Likviditet ska täcka löpande utbetalningar på både drift och investeringar.

Enligt den nya kommunal bokförings- och redovisningslagen har fr.o.m. jan 2019 särskilda regler införts för värdering av finansiella instrument. Finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Orealiserade vinster i värdepapper ska inte beaktas vid beräkningen av årets resultat efter balanskravjusteringar. Vid beräkningen av årets resultat eller balanskravjusteringar ska inte heller återföring av orealiserade vinster i värdepapper beaktas.

Värdeökning på 5 Mkr har beräknats i budget för 2019 och har i dagsläget prognostiserats samma nivå som budget dvs. 5 Mkr av försiktighetsprincip.

Staffan Erlandsson
Kommundirektör

Mohammed Khoban
Budget- och kvalitetschef

Bilagor:

- 1- Sammanställning av driftbudget och bokslutsprognos för 2019
- 2- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos för 2019
- 3- Sammanställning av driftbudget inkl. utfall för perioden jan-juni 2019
- 4- Sammanställning av investeringsbudget och bokslutsprognos inom Kommunstyrelsen på projektnivå.
- 5- Månadsrapport för pensionsportföljen per juni 2019
- 6- Månadsrapport för överlikviditet per juni 2019

**SAMMANSTÄLLNING AV DRIFTBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2019
EKONOMISKA UPPFÖLJNING T.O.M. JUNI MÅNAD**

RESULTATBUDGET (TKR)	BUDGET 2019	Prognos 2019	AVVIKELSE MOT BUD.
KOMMUNFULLMÄKTIGE	650	650	0
KOMMUNSTYRELSEN	92 400	92 400	0
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	5 200	5 200	0
FÖRSKEL- OCH SKOLENÄMND	79 300	79 300	0
GYMNAISE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMND	20 100	17 500	-2 600
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	76 000	70 000	-6 000
BYGGNADSNÄMND	13 700	13 700	0
TEKNISKNÄMND	5 800	5 800	0
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	5 400	5 400	0
SOCIALNÄMND	61 300	61 300	0
SUMMA INTÄKTER	359 850	351 250	-8 600
KOMMUNFULLMÄKTIGE	-13 800	-13 800	0
KOMMUNSTYRELSEN	-176 700	-176 700	0
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	-92 600	-92 100	500
FÖRSKEL- OCH SKOLENÄMND	-1 025 000	-1 025 000	0
GYMNAISE- OCH VUXENUTBILDNINGSNÄMND	-230 200	-230 600	-400
VÅRD- OCH OMSORGSNÄMND	-695 600	-694 100	1 500
BYGGNADSNÄMND	-21 500	-21 500	0
TEKNISKNÄMND	-114 600	-114 600	0
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMND	-13 800	-13 800	0
SOCIALNÄMND	-148 300	-147 300	1 000
SUMMA KOSTNADER	-2 532 100	-2 529 500	2 600
SUMMA NÄMNDER	-2 172 250	-2 178 250	-6 000
REGLERINGSPOST PENSIONER	-50 000	-57 000	-7 000
KAPITALKOSTNAD	9 400	11 000	1 600
STATSBIDRAG, MAXTAXA	13 900	13 800	-100
OFÖRUTSEDD VERKSAMHET	-12 000	-4 100	7 900
LOKALER	-2 150	4 450	6 600
SVERIGEFÖRHANDLING	-10 000	-10 000	0
MARKFÖRSÄLJNING	10 000	19 000	9 000
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	-2 213 100	-2 201 100	12 000
SKATTEINTÄKTER	1 962 800	1 964 800	2 000
BIDRAG(UTJÄMNINGSSYSTEM)	143 350	143 450	100
FASTIGHETSAVGIFT	98 850	98 250	-600
FINANSIELLA INTÄKTER	17 000	17 000	0
FIN KOSTNAD PENSIONSSKULD	-1 000	-1 000	0
FIN KOSTNADER	-400	-400	0
ÅRETS RESULTAT	7 500	21 000	13 500
PRODUKTIONSUTSKOTT	2 500	-11 000	-13 500
ÅRETS RESULTAT INKL. PS	10 000	10 000	0

ÖSTERÅKERS KOMMUN

Budget- och kvalitetsenhet

Bilaga 2
2019-07-12

SAMMANSTÄLLNING AV INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS FÖR 2019 MÅNADSUPPFÖLJNING PER JUNI MÅNAD

Text	Budget 2019	Prognos 2019	Budget- avvikelse	Utfall 2018
KS (IT)	-4 000	-4 000	0	-1 909
KS (Produktion)	-4 000	-4 000	0	-4 789
TN	-127 800	-136 700	-8 900	-117 105
Summa utgifter	-135 800	-144 700	-8 900	-123 803
Inkomster				
TN	25 800	44 300	18 500	17 417
Summa inkomster	25 800	44 300	18 500	17 417
Summa netto	-110 000	-100 400	9 600	-106 386

MÅNADSUPPFÖLJNING JUNI 2019

Driftsredovisning per slag, inkl interna poster (tkr)	HELÅR			Utfall 2018	PERIOD: JAN - JUNI 2019		
	Budget 2019	Prognos 2019	Budget- avvikelse		Period- budget	Utfall perioden	Budget- avvikelse
Nämndernas intäkter							
Avgifter	109 950	109 950	0	112 476	55 008	54 641	-367
Övriga intäkter	249 900	241 300	-8 600	266 855	125 040	122 623	-2 417
Summa intäkter	359 850	351 250	-8 600	379 331	180 048	177 264	-2 784
- Varav interna intäkter							
Nämndernas kostnader							
Personalkostnader	-247 159	-247 159	0	-237 959	-125 226	-126 409	-1 183
Lokalkostnader	-74 010	-73 210	800	-67 639	-37 233	-38 471	-1 238
Kapitalkostnader	-42 243	-42 243	0	-44 334	-21 171	-21 619	-448
Köp av verksamhet	-1 961 355	-1 960 555	800	-1 929 928	-983 203	-987 752	-4 549
Övriga kostnader	-207 333	-206 333	1 000	-204 068	-100 486	-93 080	7 406
Summa kostnader	-2 532 100	-2 529 500	2 600	-2 483 928	-1 267 319	-1 267 331	-12
- Varav interna kostnader							
Nämndernas nettokostnader exkl. PS	-2 172 250	-2 178 250	-6 000	-2 104 597	-1 087 271	-1 090 067	-2 796
Intern kapitalkostnad	9 400	11 000	1 600	12 946	4 700	5 506	806
Statsbidrag maxtaxa	13 900	13 800	-100	14 985	6 950	6 954	4
Pensioner, regleringspost	-50 000	-57 000	-7 000	-56 139	-25 000	-25 361	-361
Lokaler	-2 150	4 450	6 600	-4 546	-1 075	4 466	5 541
Oförutsedd verksamhet	-12 000	-4 100	7 900	-200	-6 000	0	6 000
Sverigeförhandling	-10 000	-10 000	0	-10 000	-5 000	0	5 000
Markförsäljning	10 000	19 000	9 000	0	5 000	0	-5 000
Nettokostnader inkl centrala poster	-2 213 100	-2 201 100	12 000	-2 147 346	-1 107 696	-1 098 502	9 194
Skatteintäkter	1 962 800	1 964 800	2 000	1 911 245	981 400	982 693	1 293
Utjämningsystem mm	143 350	143 450	100	135 081	71 675	70 892	-783
Fastighetsavgift	98 850	98 250	-600	93 045	49 425	49 139	-286
Finansiella intäkter	17 000	17 000	0	51 547	8 500	5 879	-2 621
Finansiella kostnader, pension	-1 000	-1 000	0	-14 471	-500	-500	0
Finansiella kostnader	-400	-400	0	-1 804	-200	-236	-36
Periodens resultat exkl. PS	7 500	21 000	13 500	27 297	2 604	9 365	6 761
Produktionsutskott	2 500	-11 000	-13 500	-23 356	4 562	3 202	-1 360
Kommunens resultat	10 000	10 000	0	3 941	7 166	12 567	5 401

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM TEKNISKA NÄMNDEN
Prognos 2019

Projekt - år 2019	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Attraktiv offentlig plats & skärgård	-31 400	-20 600	10 800	10 000	5 200	-4 800	6 000
Bryggor	-300	-300	0			0	0
Hantverksvägen, bollplan enl policyn	-7 500	-7 500	0	5 000	5 000	0	0
Järnvägsparken	-11 500	-2 000	9 500	4 500	0	-4 500	5 000
Skånstaparken, Murkelvägen - aktivitetsp	-3 000	-3 000	0		0	0	0
Slussen, vattenreglering o slussportar	-400	-400	0		0	0	0
Strandängarna Svinninge, LONA	-2 000	-700	1 300	500	200	-300	1 000
Trygghetsåtgärder - Effektbelysning och	-1 200	-1 200	0		0	0	0
Åkers kanal Stadspark (exkl fiskvandring	-3 000	-3 000	0			0	0
Åtgärder enl. Parkprogram, samt reinvest	-900	-900	0			0	0
Åtgärder enl. Program för offentlig miljö, s	-400	-400	0			0	0
Åtgärder enl. Trädplan, samt reinvesterin	-1 200	-1 200	0			0	0
Stadsutveckling /Trafikplan	-41 440	-60 640	-19 200	14 300	37 300	23 000	3 800
CPL väg 276-Sockenvägen, pilstugetomt	-3 000	-3 000	0		2 300	2 300	2 300
Infartsparkering, kollektivtrafikåtgärder	-1 300	-1 300	0		0	0	0
Järnvägsbro Rallarvägen - Planskild kors	-26 000	-48 000	-22 000	13 000	35 000	22 000	0
Margretelundsvägen - Söralidsvägen, dul	-8 140	-8 140	0		0	0	0
Åkersberga station	-3 000	-200	2 800	1 300	0	-1 300	1 500
Reinvestering, gator och vägar	-16 260	-16 260	0	0	300	300	300
Belysning - gator och vägar	-5 210	-5 210	0		300	300	300
Styrsystem belysning, inkl. utredning	-150	-150	0			0	0
Säbybron	-5 000	-5 000	0			0	0
Underhåll - broar och tunnlar	-3 700	-3 700	0			0	0
Underhåll - gator och vägar	-2 200	-2 200	0			0	0
Beläggningsåtgärder	-8 350	-8 350	0	0	0	0	0
Beläggningsåtgärder	-8 350	-8 350	0			0	0
Gång och cykelvägar	-10 750	-11 250	-500	1 000	1 000	0	-500
Brännbacken, gc-väg	-500	-500	0		0	0	0
Cykelåtgärder - GC-nätet	-3000	-3 000	0	1 000	1 000	0	0
Margretelundsvägen etp 2 (Gröndalsv-Gä	-1500	-2 000	-500			0	-500
Margretelundsvägen etp 3 (Gårdslötsv-Fl	-200	-200	0			0	0
Prioriterade huvudstråk, gång och cykel	-500	-500	0			0	0
Svinningevägen GC (Valsättravägen-TRV	-300	-100	200			0	200
Söralidsvägen, Favoriten	-750	-750	0			0	0
Väg 276 (Kanalrondellen-Svinningeronde	-1000	-1 200	-200			0	-200
Österskärsvägen (Mikaelsvägen-General	-3 000	-3 000	0			0	0
Digitala kartor	-2 700	-2 700	0		0	0	0
Miljöåtgärder	-1 000	-1 000	0	0	0	0	0
Smedbyån	-1 000	-1 000	0		0	0	0

INVESTERINGSBUDGET OCH BOKSLUTSPROGNOS PER PROJEKTNIVÅ INOM TEKNIKA NÄMNDEN
Prognos 2019

Projekt - år 2019	Utgifter			Inkomster			Netto- avvikelse
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse	
Trafikåtgärder	-9 100	-9 100	0	500	500	0	0
Runö backe	-3 000	-3 000	0		0	0	0
Söralidsvägen etapp 2 (Björkhagsv-Söralids)	-750	-750	0			0	0
Vitfåravägen DP Tråsättra 1:94 fd bergsä	-300	-300	0			0	0
Åtgärder vid skolor	-550	-550	0			0	0
Österskärsstation och passage	-2 000	-2 000	0	200	200	0	0
Tillgänglighetsåtgärder	-900	-900	0	0	0	0	0
Trafiksäkerhetsåtgärder	-1 500	-1 500	0	300	300	0	0
Omskytning hastighetsplan	-100	-100	0		0	0	0
Kultur & Fritid	-6 800	-6 800	0	0	0	0	0
Badplatser - Reinvestering	-100	-100	0		0	0	0
Brygga Domarudden	-300	-300	0		0	0	0
Domarudden fritidsgård, avlopp	-500	-500	0		0	0	0
Eckbacken	-800	-800	0		0	0	0
Fornminnesområden, restaurering och in	-600	-600	0		0	0	0
Konst i offentlig miljö	-600	-600	0		0	0	0
Nyinvesteringar i idrottsanläggningar	-1 000	-1 500	-500		0	0	-500
Ridstigar med belysning	-500	0	500		0	0	500
Skatepark, cykelpark, ungdomspark	-500	-500	0		0	0	0
Slussvaktarbostaden	-1 500	-1 500	0		0	0	0
Tunaborgen	-200	-200	0		0	0	0
Tingshuset norrö	-200	-200	0				0
Totalt SBF inom TN	-127 800	-136 700	-8 900	25 800	44 300	18 500	9 600
IT (KS)	-4 000	-4 000	0	0	0	0	0
Produktion	-4 000	-4 000	0	0	0	0	0
Totalt inom kommunen	-135 800	-144 700	-8 900	25 800	44 300	18 500	9 600

Bilaga 5

REKYL PÅ AKTIEMARKNADERNA

Tillg. 180 Mkr +2,2%

Max aktier 55,0% +8,0%

- Efter en dyster maj så rekylerade aktiemarknaderna upp igen under juni månad och det amerikanska aktieindexet S&P 500 noterade sin bästa juni-avkastning sedan 1955 räknat i dollar. Det förbättrade humöret på aktiemarknaderna var primärt hänförligt mjukare retorik från centralbankerna och förhoppningen om att USA och Kina skulle närma sig en lösning på handelskriget under G20 mötet i Japan i slutet av månaden. Förhoppningarna slog till viss del in då de båda ländernas presidenter kom överens om att inte höja tullarna på varandras varor mer samt lätta på de amerikanska restriktionerna för det kinesiska bolaget Huawei. Sett till den svenska aktiemarknaden så steg Stockholmsbörsen (SIX PRX) med 6,8% under månaden, vilket innebär en uppgång om 20,7% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) steg med 4,9% i lokal valuta, vilket motsvarar 4,5% upp i svenska kronor och även den globala aktiemarknaden (MSCI World) utvecklades positivt med 6,6% i lokal valuta och 4,4% i svenska kronor. Tillväxtmarknader steg med 6,2% i lokal valuta under juni och 4,0% omräknat i svenska kronor. Volatiliteten på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) sjönk under månaden, från 16,4% till 15,2%. Även på den amerikanska börsen (SPX 1Y) och den europeiska börsen (SX5E 1Y) minskade volatiliteten, från 16,9% till 15,0% respektive från 14,9% till 13,8%. Sett till valutamarknaden stärktes den svenska kronan mot de flesta större valutorna. En dollar handlades vid månadsskiftet för 9,30 kronor, en euro för 10,56 kronor och ett brittiskt pund för 11,80 kronor. På räntemarknaden fortsatte den fallande trenden för långräntorna där den svenska 10-årsräntan noterades under 0-strecket för första gången någonsin och den amerikanska 10-årsräntan föll under 2% för första gången sedan 2016. Under månaden ökade däremot yelden marginellt för den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) med 1 punkt till -1,92%. Yelden på den kortare reala obligationen 3102 (förfall 2020) steg något mer med 20 punkter till -2,34%. För den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll yelden under månaden med 7 punkter till 0,53% och yelden för den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) föll med 4 punkter till -0,61%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,83%.

Konsolidering

2019-06-30

Portfölj i relation till bokförd skuld

Marknadsvärderade tillgångar	179,7
Bokförd skuld (2018-12-31)	941,0
Bokförd konsolidering	19,1%

- Under månaden har inga transaktioner skett.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar.....	1
2	Österåkers riskmål.....	1
2.1	Specificerat riskmål.....	1
3	Tillgångar.....	1
3.1	Utveckling jämfört med index.....	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimiterna.....	3
3.3	Avstämning mot kreditlimiterna.....	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling.....	4
3.5	Ränteportföljen.....	5
3.6	Aktieportföljen.....	5
4	Dynamisk aktiallokering.....	6
5	Ordlista.....	7

1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avkastning och risk.

Antaganden om förväntad avkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avkasta 3,4% utöver kort nominell ränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

2 ÖSTERÅKERS RISKMÅL

2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

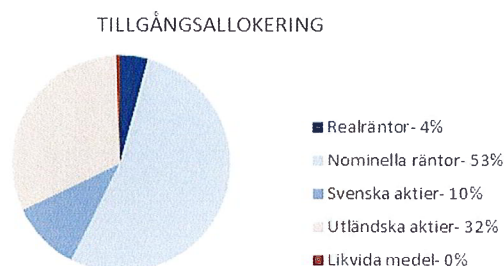
Österåker Kommuns mål med pensionsmedelsförvaltningen är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar. Utöver detta är målet att den långsiktiga avkastningen på pensionsportföljen ska uppgå till 3 procentenheter per år i reala termer. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 15 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsnivån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av juni av 42,0% aktier, varav 10,4% var exponerat mot Sverige och 31,6% mot utländska aktier.

*Tillgångsallokeringen är baserad på den regionala fördelningen för varje enskilt instrument varför den kan skilja från tillgångstabellen.

VÄRDEPAPPERSFÖRTECKNING 2019-06-30

Nedanstående tabell är en sammanställning av portföljnehavet per 2019-06-30. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 180 mkr varav ca 1 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp		Månads- avkastning	Löptid	Rating (Moody's S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings/ Bokfört värde 2019-06-30	Orealiserade vinster/förluster 2019-06-30
	Antal andelar 2019-06-30	Marknadsvärde 2019-06-30							
NOMINELLA RÄNTOR									
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	6 000 000	6 183 000	2,7%	2020-06-10	A2 A	3%	0,9	6 035 397	147 603
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond Utd	171 498	18 687 893	1,7%			10%	4,9	18 410 326	277 568
Nordea Institutionell Kortrränta	2 660	3 221 829	0,1%			2%	0,9	3 213 887	7 942
Simplicity Företagsobligationer A	124 733	15 779 975	0,4%			9%	0,8	15 000 923	779 052
Simplicity Likviditet	257 234	28 632 673	0,1%			16%	0,3	28 530 733	101 939
SPP Obligationfond	40 371	6 154 063	0,5%			3%	4,4	6 000 000	154 063
Öhman FRN Hållbar A	155 979	17 140 477	0,2%			10%	0,1	17 000 000	140 477
Totalt nominella räntor		95 799 910	0,7%				53%		
REALRÄNTOR									
Stora Bållförbindelsen 4,0% 2020-12-01	5 000 000	7 520 156	0,2%	2020-12-01	Aaa NR	4%	1,5	6 994 330	366 020
Totalt realräntor		7 520 156	0,2%				4%		
Totalt räntor		103 320 066	0,6%				57%		
SVENSKA AKTIER									
SEB Hållbarhetsfond Sverige Index Utd.	67	11 294 405	6,9%			6%		9 480 202	1 814 203
Spiltan Aktiefond Stabil	9 993	7 672 887	6,6%			4%		6 813 955	858 932
Totalt direktägda aktier och fonder		18 967 292	6,8%				11%		
Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter		18 967 292	6,8%				11%		
UTLÄNDSKA AKTIER									
Didner & Gerge Global	11 781	3 359 756	1,0%			2%		3 096 402	263 354
SPP Emerging Markets Plus A	38 447	5 871 303	3,6%			3%		5 562 741	308 562
SPP Europa Plus A	43 007	4 767 370	3,9%			3%		4 300 670	466 700
SPP Global Plus A	165 245	26 198 248	3,8%			15%		23 413 281	2 784 968
Öhman Etisk Index USA	45 566	11 662 290	4,1%			6%		9 932 585	1 729 704
Öhman Global Hållbar A	18 577	4 739 640	4,6%			3%		4 630 000	109 640
Totalt direktägda aktier och fonder		56 598 607	3,7%				31%		
Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter		56 598 607	3,7%				31%		
Totalt aktier		75 565 899	4,5%				42%		
UKVIDA MEDEL									
Likvida medel		824 253				0%		824 253	
Totalt likvida medel		824 253				0%			
TOTALT		179 710 218	2,2%				100%	169 239 684	10 310 727

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per Instrument är beräknat utifrån att Instrumentet innehavs oavbrutet från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda Instrumenten.

Totaldurationen beräknas exklusive strukturerade produkter.

3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning senaste månaden	Indexavkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,7%	0,5%	0,2%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	0,2%	0,3%	-0,1%
Svenska aktier	SIX PRX	6,8%	6,8%	0,0%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	3,7%	4,3%	-0,6%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	2,2%	2,3%	-0,1%
Tillgångsslag	Index	Tillgångsavkastning sedan 2018-12-31	Indexavkastning sedan 2018-12-31	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	2,2%	2,0%	0,3%
Svenska reala räntebärande värdepapper	OMRX Real	0,4%	3,1%	-2,7%
Svenska aktier	SIX PRX	21,5%	20,7%	0,8%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	20,2%	21,7%	-1,5%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	8,1%	8,0%	0,1%

Källa för index: Bloomberg

3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiterna som definieras för respektive tillgångsslag.

AVSTÄMNING MOT POLICY				
Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)	Andel av portfölj	Limiterna	
	2019-06-30	2019-06-30	Min	Max
Likvida medel	1	0%	0%	15%
Nominella räntepapper	96	53%	0%	100%
Realränteobligationer	8	4%	0%	100%
Aktier	76	42%	0%	65%
varav svenska aktier	19	25%	0%	40%
varav utländska aktier	57	75%	60%	100%
Alternativa tillgångar	0	0%	0%	10%

3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att pensionsportföljen ligger inom de limiterna som definieras för respektive tillgångsslag.

KREDITLIMITER ENLIGT POLICY							Max andel per emittent	
Ratingkategori		K. 0-1 år	Durationskategori			N. >7 år	Σ Motpart	0-1 år
			Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N			
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	85%	70%	60%	15%	15%	15%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	80%	60%	40%	25%	10%	10%	10%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	50%	30%	20%	10%	5%	5%	5%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	20%	10%	5%	0%	5%	5%	5%

KREDITEXPONERING SOM POLICY						
Ratingkategori		K. 0-1 år	Durationskategori			N. >7 år
			Σ K till N	Σ L till N	Σ M till N	
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	8%	4%	0%	0%	
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	3%	0%	0%	0%	
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	3%	0%	0%	0%	
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	3%	0%	0%	0%	
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%	0%	

KREDITEXPONERING PER KATEGORI

Ratingkategori	Durationskategori			
	K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. 3-7 år	N. >7 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	0%	4%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	0%	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	0%	0%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	3%	0%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	0%	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER MOTPART

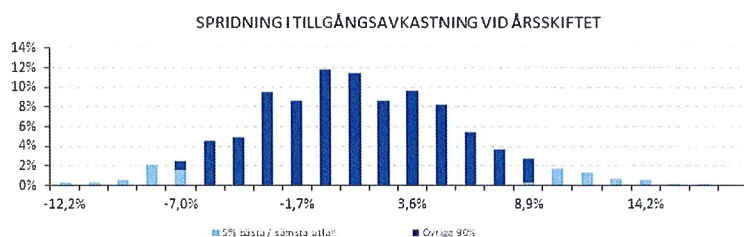
Motpart	Σ Motpart	0-1 år	Rating-kategori
Stora Bältförbindelsen	4%	4%	A
Danske Bank	3%	0%	D

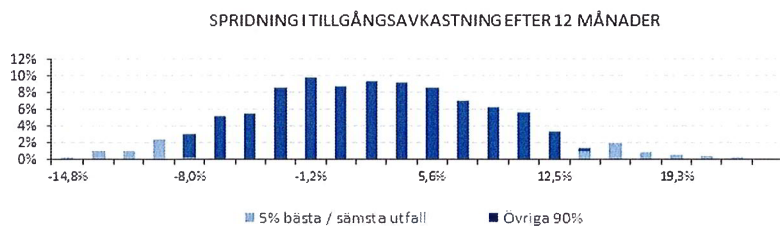
3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +13,5% medan de 5% sämsta underskrider -8,8%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 2,4% det kommande året.

Förväntad utveckling av tillgångsportföljen	Tillgångs-värde (mkr)	Förväntad avkastning
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	179,7	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	184,0	2,4%
5% högsta	203,9	13,5%
5% lägsta	164,0	-8,8%
0,5% lägsta	156,4	-13,0%
Simulering - årsskiftet		
Medelvärde	181,7	1,1%
5% högsta	196,7	9,4%
5% lägsta	167,9	-6,6%
0,5% lägsta	160,6	-10,7%

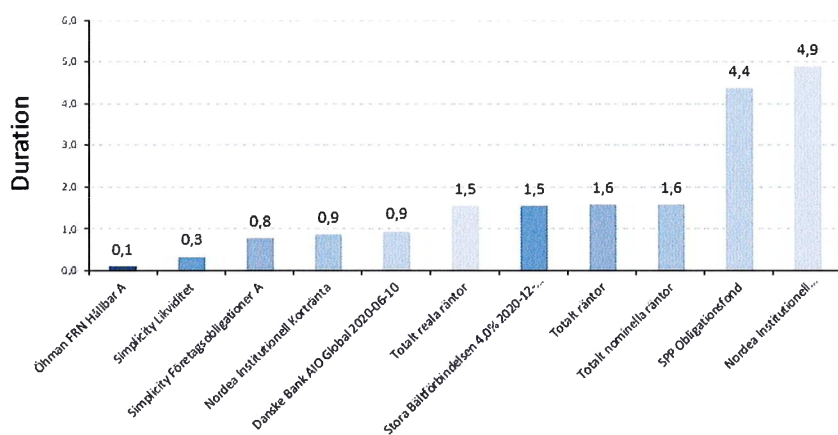
Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.

3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

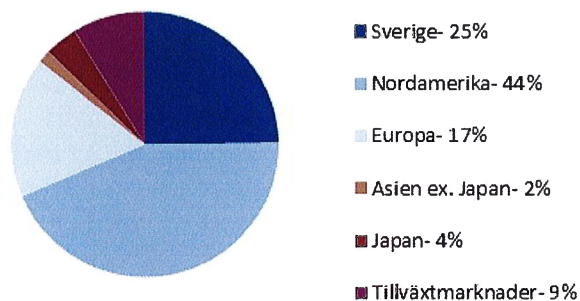
Durationen på den totala portföljen var 1,6 år.

3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

REGIONAL FÖRDELNING AKTIEPORTFÖLJ

4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 15% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 14,8%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 14,8% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 55,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 42,0% och understiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 13,0%.

Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2019-06-30	2019-05-31
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	179,7	175,8
Skyddsnivå (Mkr)	153,1	153,1
Riskbuffert (Mkr)	26,6	22,7
Aktuell marginal (%)	14,8%	12,9%
Maximal aktieandel	55%	47%
Aktuell aktieexponering (%)	42%	41%

REKYL PÅ AKTIEMARKNADERNA

Tillg. 435 Mkr +1,7%

Max aktier 37,0% +6,0%

- Efter en dyster maj så rekylade aktiemarknaderna upp igen under juni månad och det amerikanska aktieindexet S&P 500 noterade sin bästa juni-avkastning sedan 1955 räknat i dollar. Det förbättrade humöret på aktiemarknaderna var primärt hänförligt mjukare retorik från centralbankerna och förhoppningen om att USA och Kina skulle närma sig en lösning på handelskriget under G20 mötet i Japan i slutet av månaden. Förhoppningarna slog till viss del in då de båda ländernas presidenter kom överens om att inte höja tullarna på varandras varor mer samt lätta på de amerikanska restriktionerna för det kinesiska bolaget Huawei. Sett till den svenska aktiemarknaden så steg Stockholmsbörsen (SIX PRX) med 6,8% under månaden, vilket innebär en uppgång om 20,7% sedan årsskiftet. Den europeiska aktiemarknaden (MSCI Europe) steg med 4,9% i lokal valuta, vilket motsvarar 4,5% upp i svenska kronor och även den globala aktiemarknaden (MSCI World) utvecklades positivt med 6,6% i lokal valuta och 4,4% i svenska kronor. Tillväxtmarknader steg med 6,2% i lokal valuta under juni och 4,0% omräknat i svenska kronor. Volatiliteten på den svenska aktiemarknaden (OMX 1Y) sjönk under månaden, från 16,4% till 15,2%. Även på den amerikanska börsen (SPX 1Y) och den europeiska börsen (SX5E 1Y) minskade volatiliteten, från 16,9% till 15,0% respektive från 14,9% till 13,8%. Sett till valutamarknaden stärktes den svenska kronan mot de flesta större valutorna. En dollar handlades vid månadsskiftet för 9,30 kronor, en euro för 10,56 kronor och ett brittiskt pund för 11,80 kronor. På räntemarknaden fortsatte den fallande trenden för långräntorna där den svenska 10-årsräntan noterades under 0-strecket för första gången någonsin och den amerikanska 10-årsräntan föll under 2% för första gången sedan 2016. Under månaden ökade däremot yelden marginellt för den reala svenska statsobligationen 3104 (förfall 2028) med 1 punkt till -1,92%. Yelden på den kortare reala obligationen 3102 (förfall 2020) steg något mer med 20 punkter till -2,34%. För den nominella svenska statsobligationen 1053 (förfall 2039) föll yelden under månaden med 7 punkter till 0,53% och yelden för den kortare obligationen 1047 (förfall 2020) föll med 4 punkter till -0,61%. Vid månadsskiftet var den 10-åriga svenska break-even inflationen 1,83%.
- Under månaden har inga transaktioner skett.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Grundläggande förutsättningar.....	1
2	Österåkers riskmål.....	1
2.1	Specificerat riskmål	1
3	Tillgångar	1
3.1	Utveckling jämfört med index	2
3.2	Avstämning mot tillgångslimitern	3
3.3	Avstämning mot kreditlimitern	3
3.4	Förväntad tillgångsutveckling.....	4
3.5	Ränteportföljen	5
3.6	Aktieportföljen	5
4	Dynamisk aktieallokering	6
5	Ordlista	7

1 GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Denna rapport är baserad på antagandet om marknadsneutrala förutsättningar. Det innebär att inga marknadsbedömningar favoriseras framför andra utan följer vad som är neutralt i en effektiv marknadsekonomisk värld.

Enkelt uttryckt kan en finansiell tillgångsavkastning över tiden beskrivas av två termer: förväntad avkastning och risk.

Antaganden om förväntad avkastning:

- Räntebärande instrument förväntas i genomsnitt avkasta enligt aktuell marknadshandlad räntekurva. På riktigt lång sikt förväntas en lång nominell obligation ge 0,5%-enheter mer i årlig avkastning jämfört med kortränta.
- Aktier förväntas i snitt avkasta 3,4% utöver kort nominell ränta, plus risktillägg.

Ovanstående antaganden om risk härleds från aktuellt marknadshandlade priser på optioner.

2 Österåkers riskmål

2.1 SPECIFICERAT RISKMÅL

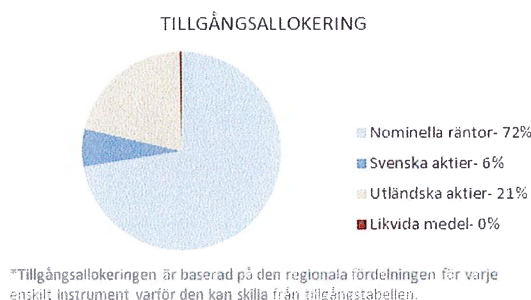
Österåker kommuns syfte med överlikviditetsförvaltningen är att på ett effektivt sett hantera det överskott som kommunen har i form av likviditet. Målet med förvaltningen är att överlikviditetsportföljens långsiktiga avkastning ska uppgå till 2 procentenheter per år i reala termer. Med real avkastning avses nominell avkastning justerat för utvecklingen av konsumentprisindex (KPI).

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i kapitalförvaltningen styras dynamiskt. Andelen aktier ska justeras så att portföljen som mest kan tappa 10 procent i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Aktuell maximal aktieandel i beräknas utifrån riskbuffert, dvs marginalen i förhållande till golvet (skyddsnivån), samt risken i portföljens tillgångar, mätt som implicit volatilitet.

3 TILLGÅNGAR

I detta avsnitt betraktas endast tillgångssidan. Enligt vår riskklassificering av tillgångarna bestod allokeringen i slutet av juni av 27,3% aktier, varav 6,1% var exponerat mot Sverige och 21,1% mot utländska aktier.

VÄRDEPAPPERSFÖRTECKNING 2019-06-30

Nedanstående tabell är en sammanställning av portföljnehavet per 2019-06-30. Aktuellt marknadsvärde på tillgångarna är 435 mkr varav ca 1 mkr är likvida medel.

TILLGÅNGAR	Nominellt belopp		Månads- avkastning	Löptid	Rating (Moody's S&P)	Vikt	Duration	Anskaffnings/ Bokfört värde		Orealiserade vinster/förluster	
	Antal andelar	Marknadsvärde						2019-06-30	2019-06-30	2019-06-30	2019-06-30
NOMINELLA RÄNTOR											
Danske AIO Europa 2019-07-05	10 000 000	10 592 196	5,2%	2019-07-05	A2 A	2%	0,0	10 001 376	590 820		
Danske Bank AIO Global 2020-06-10	19 000 000	19 579 500	2,7%	2020-06-10	A2 A	5%	0,9	19 109 023	470 477		
Nordea Institutionell Företagsobligationsfond Utd	234 176	25 517 882	1,7%			6%	4,9	26 221 289	-703 407		
Simplicity Likviditet	1 061 535	118 159 433	0,1%			27%	0,3	117 471 690	687 743		
SPP Obligationsfond	292 453	44 581 177	0,5%			10%	4,4	43 600 000	981 177		
Öhman FRN Hållbar A	458 968	50 436 020	0,2%			12%	0,1	50 000 000	436 020		
Öhman Företagsobligationsfond Hållbar A	191 917	22 949 493	0,5%			5%	3,0	22 700 000	249 493		
Öhman Grön Obligationsfond A	226 502	23 082 788	0,5%			5%	2,4	22 700 000	382 788		
Totalt nominella räntor		314 898 488	0,7%				72%				
Totalt räntor							1,6				
SVENSKA AKTIER											
SEB Hållbarhetsfond Sverige Index Utd.	100	16 914 553	6,9%			4%		16 350 000	564 553		
Spiltan Aktiefond Stabil	13 307	10 217 173	6,6%			2%		9 150 000	1 067 173		
Totalt direktägda aktier och fonder		27 131 726	6,8%				6%				
Totalt svenska aktier inkl. strukturerade produkter		27 131 726	6,8%				6%				
UTLÄNDSKA AKTIER											
SPP Emerging Markets Plus A	67 178	10 258 823	3,6%			2%		9 800 000	458 823		
SPP Global Plus A	281 195	44 581 030	3,8%			10%		42 200 000	2 381 030		
Öhman Etisk Index USA	86 694	22 188 568	4,1%			5%		19 318 116	2 870 452		
Öhman Global Hållbar A	56 364	14 380 177	4,6%			3%		13 780 000	600 177		
Totalt direktägda aktier och fonder		91 408 597	4,0%				21%				
Totalt utländska aktier inkl. strukturerade produkter		91 408 597	4,0%				21%				
Totalt aktier		118 540 323	4,6%				27%				
LIKVIDA MEDEL											
Likvida medel		1 120 351				0%		1 120 351			
Totalt likvida medel		1 120 351				0%					
TOTALT		434 559 162	1,7%			100%	1,6	423 521 844	11 037 318		

Instrumenten är indelade efter huvudsaklig exponering. Avkastningen per instrument är beräknat utifrån att instrumentet innehåvs oavbrutet från den första dagen i månaden till den sista, inklusive eventuella utdelningar och kuponger. Avkastningen per delportfölj och totalportföljen är justerad för eventuella transaktioner som har gjorts under perioden, vilket gör att den kan skilja sig från genomsnittet av avkastningen på de enskilda instrumenten. Totaldurationen beräknas exklusive strukturerade produkter.

3.1 UTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX

Nedan utvärderas förvaltningsresultatet gentemot för portföljen relevanta index.

TILLGÅNGSUTVECKLING JÄMFÖRT MED INDEX				
Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning senaste månaden	Index- avkastning senaste månaden	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	0,7%	0,5%	0,2%
Svenska aktier	SIX PRX	6,8%	6,8%	0,0%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	4,0%	4,3%	-0,3%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	1,7%	1,6%	0,1%
Tillgångsslag	Index	Tillgångs- avkastning sedan 2018-12-31	Index- avkastning sedan 2018-12-31	Differens
Nominella räntebärande värdepapper	OMRX Bond	2,1%	2,0%	0,1%
Svenska aktier	SIX PRX	18,3%	20,7%	-2,3%
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK)	21,2%	21,7%	-0,6%
Totalportföljen	Sammansatt jämförelseindex	5,7%	5,5%	0,2%

Källa för index: Bloomberg

3.2 AVSTÄMNING MOT TILLGÅNGSLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att överlikvidsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

AVSTÄMNING MOT POLICY

Tillgångsslag	Portfölj (Mnkr)		Andel av portfölj		Limiter	
	2019-06-30	2019-06-30	Min	Max		
Likvida medel	1	0%	0%	15%		
Nominella räntepapper	315	72%	0%	100%		
Realränteobligationer	0	0%	0%	50%		
Aktiefonder samt strukturerade aktieinstrument med kapitalgaranti	119	27%	0%	55%		
varav svenska aktier	27	23%	0%	40%		
varav utländska aktier	92	77%	60%	100%		

3.3 AVSTÄMNING MOT KREDITLIMITER

En jämförelse mellan portföljens nuvarande allokering och limiterna specificerade i placeringspolicyn visar att överlikvidsportföljen ligger inom de limiter som definieras för respektive tillgångsslag.

KREDITLIMITER ENLIGT POLICY

Ratingkategori		Durationskategori			Max andel per emittent Σ Motpart
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år	
		Σ K till M	Σ L till M	M	
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	100%	100%	100%	100%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	100%	100%	80%	30%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	90%	80%	70%	25%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	60%	50%	40%	20%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	25%	15%	10%	10%

KREDITEXPONERING SOM POLICY

Ratingkategori		Durationskategori		
		K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år
		Σ K till M	Σ L till M	M
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	Σ A till E	7%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	Σ B till E	7%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	Σ C till E	7%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	Σ D till E	7%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	E	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER KATEGORI

<u>Ratingkategori</u>	<u>Durationskategori</u>		
	K. 0-1 år	L. 1-3 år	M. >3 år
A. Stater, kommuner el. motsv. med AAA / Aaa	0%	0%	0%
B. Värdepapper med rating om lägst AAA / Aaa	0%	0%	0%
C. Värdepapper med rating om lägst AA- / Aa3	0%	0%	0%
D. Värdepapper med rating om lägst A- / A3	7%	0%	0%
E. Värdepapper med rating om lägst BBB- / Baa3	0%	0%	0%

KREDITEXPONERING PER MOTPART

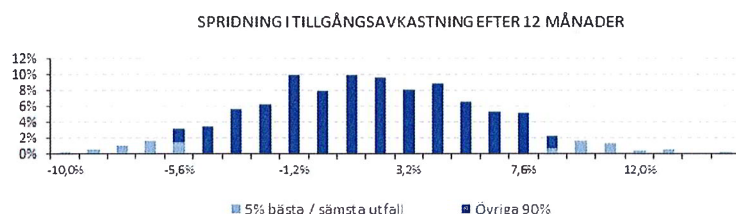
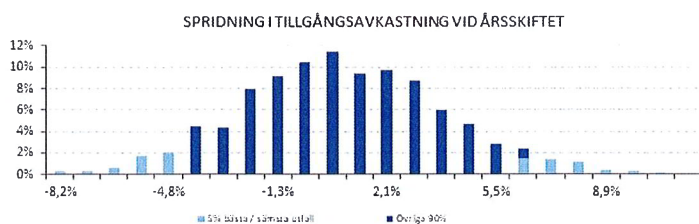
<u>Motpart</u>	<u>Σ Motpart</u>	<u>Rating- kategori</u>
Danske Bank	7%	D

3.4 FÖRVÄNTAD TILLGÅNGSUTVECKLING

Spridningen i de marknadsvärderade tillgångarna är betydande de närmaste 12 månaderna. Gränsen för de 5% bästa utfallen är +8,7% medan de 5% sämsta underskrider -5,6%. Avkastningen är nominellt beräknad. De marknadsvärderade tillgångarnas avkastning förväntas bli 1,6% det kommande året.

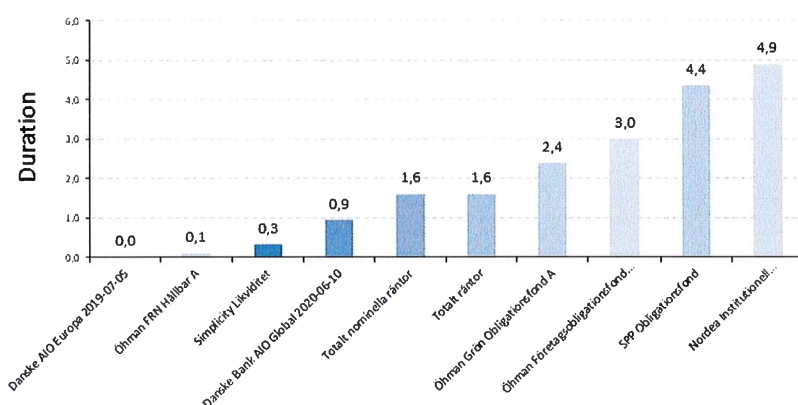
<u>Förväntad utveckling av tillgångsportföljen</u>	<u>Tillgångs- värde (mkr)</u>	<u>Förväntad avkastning</u>
Aktuella marknadsvärderade tillgångar	434,6	
Simulering - 1 år		
Medelvärde	441,7	1,6%
5% högsta	472,3	8,7%
5% lägsta	410,4	-5,6%
0,5% lägsta	396,9	-8,7%
Simulering - Årsskiftet		
Medelvärde	437,8	0,7%
5% högsta	461,0	6,1%
5% lägsta	415,9	-4,3%
0,5% lägsta	404,2	-7,0%

Simuleringen betraktar samtliga tillgångar som marknadsvärderade samt justerar tillgångsvärdena för förväntade in- och utflöden.

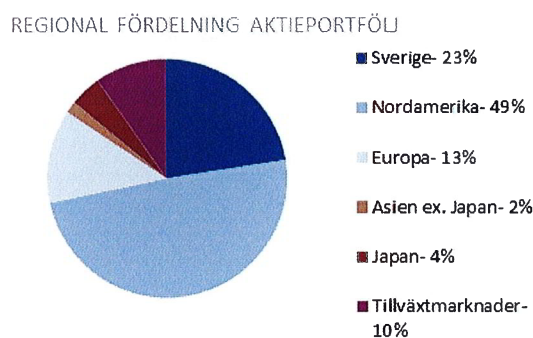
3.5 RÄNTEPORTFÖLJEN

Durationen på den totala portföljen var 1,6 år.

3.6 AKTIEPORTFÖLJEN

Till aktieportföljen räknas svenska och utländska direktägda aktier, värdepappersfonder samt strukturerade produkter med huvudsaklig exponering mot svenska och eller utländska aktiemarknader. Diagrammet nedan visar aktieportföljens regionala fördelning.

4 DYNAMISK AKTIEALLOKERING

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen aktier i portföljen styras dynamiskt. Målet är att andelen aktier ska justeras så att aktieportföljen som mest kan tappa 10% i värde i förhållande till sitt högsta värde de senaste 24 månaderna (beräknat som värde den sista dagen varje månad).

När vi marknadsvärderar tillgångarna i aktieportföljen och relaterar dem till riskbufferten så visar analysen en liten riskmarginal. Marginalen ned till säkerhetsgolvet är 10,0%, vilket betyder att tillgångarna kan minska 10,0% i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen ger att den högsta tillåtna 37,0%. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Aktuell aktieexponering uppgår till 27,3% och understiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 9,7%

Risköversikt - Dynamisk aktieallokering

	2019-06-30	2019-05-31
Portföljens marknadsvärde (Mkr)	434,6	427,2
Skyddsnivå (Mkr)	391,1	390,9
Riskbuffert (Mkr)	43,5	36,3
Aktuell marginal (%)	10,0%	8,5%
Maximal aktieandel	37%	31%
Aktuell aktieexponering (%)	27%	27%

5 ORDLISTA

Duration = genomsnittliga löptiden för ett antal kassaflöden (värdeviktad). I våra beräkningar använder vi beräkningsmodellen "modifierad duration".

Förväntad avkastning = den långsiktiga värdetillväxten i ett finansiellt instrument

Förväntad volatilitet / risk = ett annat ord för implicit volatilitet (se nedan)

Golvmargin = anger hur mycket mindre säkerhetsgolvet är än jämförelsemåttet (vanligtvis den marknadsvärderade eller bokförda konsolideringen)

Golvrisk = Sannolikheten (risken) att gå igenom säkerhetsgolvet med aktuell allokering över en viss tidshorisont

Historiskt observerad volatilitet = Ett statistiskt mått på storleken på upplevda kurssvängningar. Beräknas på historiska data – är bakåtblickande och därför trögrörlig.

Implicit volatilitet = visar marknadens aktuella förväntningar på framtida kurssvängningar. Beräknas ur marknadshandlade optioner via Black – Scholes formel. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Korrelation = ett statistiskt mått på olika marknaders samvariation. En korrelationskoefficient på +1 innebär att två marknader rör sig i perfekt samklang med varandra. Om däremot en marknad stiger samtidigt som en annan faller, det vill säga de är i perfekt motfas till varandra, så är korrelationskoefficienten -1. Alla variationer mellan dessa ytterligheter ger en korrelationskoefficient mellan -1 och +1.

Maximalt tillåten andel aktier = andelen aktier som maximalt får innehas så att säkerhetsgolvet inte äventyras. Beräknas utifrån simuleringsmodellen.

Målkassaflöden = den del av pensionsskulden som täcks av fonderingen och som löpande bevakas av riskkontrollen

Säkerhetsgolv = den säkerhetsnivå som riskkontrollen inte får understiga. Säkerhetsgolvet är vanligtvis definierat som en andel av det marknadsvärderade nuvärdet av målkassaflödena.

Volatilitet = ett statistiskt mått på storleken på kurssvängningar över tiden. Beräknas vanligtvis som en standardavvikelse enligt Normal-fördelningen. Utrycks vanligtvis som procent på årsbasis.

Som grund till rapporten har källor använts som i god tro bedömts vara tillförlitliga. Söderberg & Partners kan inte garantera riktigheten i denna information eller ta på sig något ansvar för fullständighet. Söderberg & Partners ansvarar inte för direkta eller indirekta skador eller förluster, inklusive men inte begränsat till, förlorad och utebliven vinst, som kan uppkomma till följd av användandet av denna rapport eller dess innehåll.